

Kultūras mantojuma objekts "Ungurmuižas apbūve ar parku" (valsts aizsardzības Nr.6260) darbojas saskaņā ar likumiem un normatīvajiem aktiem, kas skar tā aizsardzību. Objekts atrodas Nacionālās Kultūras mantojuma pārvaldes pārraudzībā.

- Likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" <https://likumi.lv/ta/id/72551-par-kulturas-piemineklu-aizsardzibu>;
- Likums "Par Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību" <https://likumi.lv/ta/id/42381-par-konvenciju-par-pasaules-kulturas-un-dabas-mantojuma-aizsardzibu> ;
- Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" <https://likumi.lv/ta/id/59994-par-ipasi-aizsargajamam-dabas-teritorijam> .;
- Eiropas Padomes Vispārējā konvencija par kultūras mantojuma vērtību sabiedrībai, <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1612> ;
- Ministru kabineta noteikumi Nr.720 Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi <https://likumi.lv/ta/id/327240-kulturas-piemineklu-uzskaites-aizsardzibas-izmantosanas-un-restauracijas-noteikumi> ;
- "Gaujas nacionālā parka likums" <https://likumi.lv/ta/id/192075-gaujas-nacionala-parka-likums>
- Cēsu novada Tūrisma attīstības stratēģiju 2022 – 2026.gadam https://www.amata.lv/images/userfiles/uploads/2022/05/C%C4%93su_novada_t%C4%93risma_strat%C4%93%C4%A3ija_2022-2026.pdf .
- Cēsu novada attīstības plānošanas dokumentos – Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2035 <https://www.cesis.lv/lv/attistiba/dokumenti/ilgtspejigas-attistibas-strategija/>
- Kultūrpolitikas pamatnostādņu 2022.-2027.gadam "Kultūrvalsts" <https://likumi.lv/ta/id/330444-kulturpolitikas-pamatnostadnes-2021-2027-gadam-kulturvalsts> izvirzītajiem kultūrpolitikas stratēģiskajām prioritātēm:
 - Sabiedrībai pieejams kultūras piedāvājums
 - Aktīva sabiedrības līdzdalība kultūras procesos
 - Kultūras mantojuma saglabāšana un radoša izmantošana
 - Kultūras un radošo nozaru ilgtspējīga attīstība

17.11.2023., Nr. NKMP/2023/14.4-07/9478

Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa izmantošanas un saglabāšanas norādījumi

Norādījumi izdoti Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauta valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa izmantošanai un saglabāšanai

Adresāts: valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa vai tā daļas īpašnieks (valdītājs)

Pamatojums: Norādījumi izdoti, pamatojoties uz likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 5. pantu un Ministru kabineta 2021. gada 26. oktobra noteikumu Nr. 720 "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi", nosakot kultūras pieminekļa, tā teritorijas un aizsardzības zonas uzturēšanas režīmu un saimnieciskās darbības ierobežojumus, kā arī darbības, kuras var veikt bez Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk tekstā – Pārvaldes) atļaujas, lai novērstu saglabājamo un aizsargājamo kultūrvēsturisko vērtību iznīcināšanu vai bojāšanu, kā arī pamatojoties uz 2022. gada 23.

decembra Kultūras ministrijas rīkojumu Nr. 2.5-1-202 "Grozījumi Kultūras ministrijas 1998. gada 29. oktobra rīkojumā Nr. 128 "Par Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu", publicētu Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" 2022. gada 29. decembrī, pieejams <https://www.vestnesis.lv/op/2022/252.3>.

Kultūras pieminekļa statuss: iekļauts Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā kā valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Informācija par to pieejama <https://mantojums.lv/cultural-objects/>.

Norādījumi attiecināmi uz valsts nozīmes kultūras pieminekļiem:

Valsts aizsardzības Nr.	Nosaukums	Adrese
6260	Ungurmuižas apbūve ar parku	Cēsu nov., Raiskuma pag., Ungurmuiža
6261	Muižnieka dzīvojamā ēka	
6262	Dzīvojamā ēka	
6263	Tējas namiņš	
6264	Stallis - vāgūzis	
6265	Pagrabs	
6266	Klēts	
6267	Kūts	
6269	Alus brūzis	
6270	Dzirnavu māja	
6271	Kapliča	
6272	Parks	

Valsts nozīmes kultūras pieminekļa saglabājamās vērtības: atbilstoši Ministru kabineta 26.10.2021. noteikumu Nr. 720 "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 720) 18.11. punktā noteiktajam, kultūras pieminekļa saglabājamās vērtības ir iekļautas Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu reģistrā, kurš ir pieejams kultūras mantojuma pārvaldības informācijas sistēmā "Mantojums" <https://mantojums.lv>.

Saskaņā ar Noteikumu Nr. 720 21. punktā noteikto, kultūras pieminekļa saglabājamās vērtības reģistrā precizē Pārvalde. Saglabājamo vērtību precizēšanu Pārvalde veic esošā aizsargājamā objekta ietvaros, ja veiktie precizējumi nemaina kultūras pieminekļa vērtības grupu un ja iestāties vismaz viens no šādiem gadījumiem: saņemti jauni izpētes, arhitektoniski mākslinieciskās inventarizācijas materiāli; aktualizēta vērtību apzināšana; veikta kultūras pieminekļa atjaunošana, konservācija, restaurācija, pārbūve; kultūras piemineklim konstatēti neatgriezeniski bojājumi; iesniegts kultūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pamatots ierosinājums saglabājamo vērtību precizēšanai.

Pārvaldes izvirzītās prasības:

1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi un tā teritorijā:
 - 1.1. Uzturēšanas režīms:
 - 1.1.1. Fiziskajām un juridiskajām personām jānodrošina, lai tiktu saglabāts valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, kas ir to īpašumā (valdījumā). Valsts īpašumā esošo valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa saglabāšanu nodrošina tā valdītājs.
 - 1.1.2. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pienākums ir: ievērot likumus un citus normatīvos aktus, kā arī Pārvaldes norādījumus par valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu; informēt Pārvaldi par katru bojājumu, kas radies īpašumā (valdījumā) esošajam valsts nozīmes arhitektūras piemineklim; laikus informēt Pārvaldi par būvniecības iecerēm un jebkuru saimniecisko darbību, kas pārveido valsts nozīmes arhitektūras pieminekli.
 - 1.1.3. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekli izmanto tā sākotnējai funkcijai vai kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem vai citiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts valsts nozīmes arhitektūras piemineklis un kultūrvēsturiskā vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
 - 1.1.4. Lai nodrošinātu valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa uzturēšanu un saglabāšanu, īpašniekam (valdītājam) savlaicīgi un regulāri jāveic valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa apsekošana (vizuālā apskate), lai noskaidrotu bojājumus un iespējamās apdraudējumus, īpašu uzmanību pievēršot ēkas jumtam, lietus ūdens novadīšanas sistēmas elementiem, fasādēm, pamatiem un ailu aizpildījumam. Ja valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi saglabājušies vēsturiskie interjeri, īpašniekam (valdītājam) jāveicina to saglabāšanai atbilstošs mikroklimats, izvairoties no straujām mitruma un temperatūras svārstībām.
 - 1.1.5. Lai nodrošinātu valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa teritorijas uzturēšanu un saglabāšanu, īpašniekam (valdītājam) savlaicīgi un regulāri jāveic teritorijas uzturēšana, saglabājot vēsturisko labiekārtojuma raksturu (t.sk. žogus, stādījumus), nepieļaujot pašizsējas koku un krūmu augšanu, kas var bojāt valsts nozīmes arhitektūras pieminekli.
 - 1.1.6. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa uzturēšanu, konservāciju, remontu un restaurāciju veic ēkas īpašnieks (valdītājs) par saviem līdzekļiem.
 - 1.2. Saimnieciskās darbības ierobežojumi:
 - 1.1.1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekli ir aizliegts iznīcināt. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa pārveidošana vai tā oriģinālo daļu aizstāšana ar jaunām daļām pieļaujama tikai tad, ja tā ir labākā iespēja, kā saglabāt valsts nozīmes arhitektūras pieminekli, vai arī tad, ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa vērtība.
 - 1.1.2. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa konservācijā, remontā un restaurācijā lieto oriģinālam un vēlāku laiku vērtīgiem uzslāņojumiem atbilstošus un ar tiem saderīgus materiālus.
 - 1.1.3. Ja paredzēti valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa pārveidošanas darbi, kas rada izmaiņas valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa saglabājamajās vērtībās, nepieciešams saņemt Pārvaldes atļauju izpētes, konservācijas vai restaurācijas darbiem. Darbus drīkst veikt tikai kompetenta speciālista vadībā, kura kompetenci pamato atbilstošs kvalifikāciju apliecināošs dokuments.
 - 1.1.4. Pārvalde valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa īpašniekam (valdītājam) izsniedz darbu atļauju, pamatojoties uz iesniegumu, kurā norādīta paredzamā darbu vieta, apjoms un izpildīšanas veids.

Atļauju izsniedz pēc veicamo darbu dokumentācijas (atkarībā no darbu rakstura un apjoma – vizuālās fiksācijas dokumentu, projekta, apraksta un metodikas) izvērtēšanas.

1.1.5. Par valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzības noteikumu pārkāpšanu var tikt piemērota administratīvā atbildība.

1.2. Darbības, kuras var veikt bez Pārvaldes atļaujas:

1.2.1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa kopšana, uzturēšana un cita saimnieciskā darbība, kas tiek veikta, izmantojot oriģinālam atbilstošus materiālus un tehnoloģiju, nepārveidojot valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa saglabājamās vērtības.

2. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzības zonā:

Lai nodrošinātu kultūras pieminekļa aizsardzību, ir noteikta aizsardzības zona ap kultūras pieminekli. Informācija par to pieejama <https://mantojums.lv/cultural-objects/>

2.1. Uzturēšanas režīms

2.1.1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa pieguļošajā teritorijā - īpašuma vai aizsardzības zonas robežās, lai nodrošinātu valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa un tam raksturīgās vides saglabāšanu, kā arī nepieļautu vai samazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz konkrēto valsts nozīmes arhitektūras pieminekli, īpašniekam (valdītājam) jāuztur: apkārtnē raksturīgā ainava un vēsturiskā plānojuma struktūra (ko veido tās elementi – ceļu tīkls ar vēsturisko ieseguma veidu, stādījumi, alejas, meži, lauki, pļavas, to kontūras, raksturīgā veģetācija, vēsturiski raksturīgā apbūve, vēsturiskais labiekārtojuma raksturs, vēsturiskas inženierbūves); piekļūšanas iespēja arhitektūras piemineklim (brīva vai daļēji ierobežota); arhitektūras pieminekļa netraucētas uztveres iespēja no tradicionāliem vai nozīmīgiem skatu punktiem; raksturīgā, vēsturiski nozīmīgā ainava skatā no arhitektūras pieminekļa.

2.2. Saimnieciskās darbības ierobežojumi:

2.2.1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzības zonā jāsaglabā tā vēsturiski nozīmīgais plānojums un telpiskā struktūra, atbilstoša vide, ainava, apzaļumošanas un labiekārtošanas raksturs, kā arī jānodrošina valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa vizuālā uztvere.

2.2.2. Nepieciešams saņemt Pārvaldes atļauju, ja paredzama darbība valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzības zonā, kas pārveido vidi un ainavu ap valsts nozīmes arhitektūras pieminekli, tā vizuālo uztveri.

2.2.3. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pienākums ir laikus informēt Pārvaldi par būvniecības iecerēm un jebkuru saimniecisko darbību savā īpašumā, kas pārveido apkārtnējo vidi valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa aizsardzības zonas robežās vai, kas var ietekmēt valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa saglabāšanu, piekļūšanu tam vai tā vizuālo uztveramību.

2.3. Darbības, kuras var veikt bez Pārvaldes atļaujas:

2.3.1. Pārvaldes atļauja nav nepieciešama, ja netiek pārveidots kultūras pieminekļa aizsardzības zonā esošo būvju un ainavas elementu ārējais veidols vai reljefs.

3. Citi noteikumi:

3.1. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekli var atsavināt, ja par nodomu to atsavināt īpašnieks ir paziņojis Pārvaldei un nākamais tā īpašnieks ir iepazinies ar Pārvaldes izdoto vispārējo normatīvo aktu kultūras pieminekļa izmantošanai un saglabāšanai.

3.2. Ja īpašnieks atsavina valsts nozīmes kultūras pieminekli, valstij ir pirkuma tiesības. Lēmumu par valsts pirkuma tiesību izmantošanu vai atteikšanos no tām pieņem Pārvalde.

3.3. Ja, atsavinot valsts nozīmes arhitektūras pieminekli, īpašnieks konstatē aizdomīga darījuma pazīmes, tas ir, darījumu vai darbību ar kultūras pieminekļiem, kas rada aizdomas, ka tajā iesaistītie līdzekļi ir tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā, tai skaitā, līdzekļiem, kuri pieder personai vai kurus tieši vai netieši kontrolē persona, kura ir iekļauta uz Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma pamata Ministru kabineta sastādītajā sankciju subjektu sarakstā (<https://sankcijas.fid.gov.lv/>), vai saistīti ar terorisma un proliferācijas finansēšanu vai šādu darbību mēģinājumu, īpašnieks par to nekavējoties ziņo Finanšu izlūkošanas dienestam

(<https://www.fid.gov.lv/lv>), informāciju iesniedzot Finanšu izlūkošanas datu saņemšanas un analīzes sistēmā. Īpašnieks informē Pārvaldi par to, ka šāds ziņojums ir iesniegts Finanšu izlūkošanas dienestā, sniedzot vispārīgu darījuma aprakstu.

3.4. Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa īpašniekam ir pienākums nostiprināt zemesgrāmatā īpašuma tiesību aprobežojumu.

4. Apstrīdēšanas kārtība:

4.1. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo daļu Administratīvais akts stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas laikraksta "Latvijas Vēstnesis" mājaslapā www.vestnesis.lv.

4.2. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76.panta pirmo un otro daļu, 77.pantu un 79.panta pirmo daļu Administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Pārvaldes vadītājam, iesniedzot iesniegumu Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē Mazajā Pils ielā 19, Rīgā, LV-1050; pasts@mantojums.lv. Šo norādījumu apstrīdēšana daļā neaptur to darbību.

B. Ķibere, vidzeme@mantojums.lv

07.07.2023. Nr. NKMP/2023/14.4-07/5052

Valsts nozīmes mākslas pieminekļa izmantošanas un saglabāšanas norādījumi

Norādījumi izdoti Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautu valsts nozīmes mākslas pieminekļu izmantošanai un saglabāšanai

Adresāts: valsts nozīmes mākslas pieminekļa vai tā daļas īpašnieks (valdītājs)

Pamatojums: Norādījumi izdoti, pamatojoties uz likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 5. pantu un Ministru kabineta 26.10.2021 noteikumiem Nr. 720 "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi", nosakot kultūras pieminekļa, tā teritorijas un aizsardzības zonas uzturēšanas režīmu un saimnieciskās darbības ierobežojumus, kā arī darbības, kuras var veikt bez Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk tekstā – Pārvaldes) atļaujas, lai novērstu saglabājamo un aizsargājamo kultūrvēsturisko vērtību iznīcināšanu vai bojāšanu, kā arī pamatojoties uz Administratīvās atbildības likumu, un 2022. gada 23. decembra Kultūras ministrijas rīkojumu Nr. 2.5-1-202, publicētu Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas vēstnesis" 2022. gada 29. decembrī, pieejams <https://www.vestnesis.lv/op/2022/252.3>.

Kultūras pieminekļa statuss: mākslas piemineklis iekļauts Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā kā valsts nozīmes mākslas piemineklis. Mākslas piemineklim noteikts uzturēšanas režīms, informācija pieejama <https://mantojums.lv/>

Norādījumi attiecināmi uz valsts nozīmes mākslas pieminekli:

Valsts aizsardzības Nr.	Nosaukums	Adrese
3066	Durvju komplekts	Cēsis, Cēsu nov., Lielā Līvu iela 9
3067	Panno	Cēsis, Cēsu nov., Priedes iela 5/7

3073	Fasādes dekoratīvā apdare	Cēsis, Cēsu nov., Rīgas iela 16
3107	Krāsns (2)	Cēsu nov., Drabešu pag., Drabešu muižas pilī
3130	Interjera dekoratīvā apdare	Līgatne, Cēsu nov., Centra kapu kapličā
3136	Durvju komplekts	Cēsu nov., Priekuļu pag. Jāņmuižas dzīv. ēkā
3137	Interjera dekoratīvā apdare (4 telpās)	
3138	Mansarda logu apdare	
3140	Durvju vērtnes - vārti	Cēsu nov., Raiskuma pag. Ungurmuižas kapličā
3141	Kapa piemineklis H.J.Kampenhauzenai	
3142	Kapa piemineklis S.Kampenhauzenai	
3143	Durvju komplekts	Cēsu nov., Raiskuma pag., Ungurmuižas muižnieka dzīv. ēkā
3144	Durvju vērtnes	Cēsu nov., Raiskuma pag., Ungurmuižas muižnieka dzīv. ēkā
3146	Kāpnes	
3147	Krāsns	
3148	Krāsns	
3149	Sienu un griestu gleznojumi	
3177	Krāsns	Cēsu nov., Straupes pag., Straupe, Lielstraupes pilī

Valsts nozīmes mākslas pieminekļa saglabājamās vērtības: atbilstoši Ministru kabineta 26.10.2021. noteikumu Nr. 720 "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 720) 18.11. punktā noteiktajam, kultūras pieminekļa saglabājamās vērtības ir iekļautas Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu reģistrā, kurš ir pieejams kultūras mantojuma pārvaldības informācijas sistēmā "Mantojums" <https://mantojums.lv>

Saskaņā ar Noteikumu Nr. 720 21. punktā noteikto, kultūras pieminekļa saglabājamās vērtības reģistrā precizē Pārvalde.

Saglabājamo vērtību precizēšanu Pārvalde veic esošā aizsargājamā objekta ietvaros, ja veiktie precizējumi nemaina kultūras pieminekļa vērtības grupu un ja iestāties vismaz viens no šādiem gadījumiem: saņemti jauni izpētes, arhitektoniski mākslinieciskās inventarizācijas materiāli; aktualizēta vērtību apzināšana; veikta kultūras pieminekļa atjaunošana, konservācija, restaurācija, pārbūve; kultūras

piemineklim konstatēti neatgriezeniski bojājumi; iesniegts kultūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pamatots ierosinājums saglabājamo vērtību precizēšanai.

Pārvaldes izvirzītās prasības:

1. Mākslas pieminekļa uzturēšanas režīms:
 - 1.1. Mākslas pieminekli ir aizliegts iznīcināt. Fiziskajām un juridiskajām personām jānodrošina, lai tiktu saglabāts mākslas piemineklis, kas ir to īpašumā (valdījumā). Valsts īpašumā esošo mākslas pieminekļa saglabāšanu nodrošina tā valdītājs.
 - 1.1. Mākslas pieminekļa īpašnieka (valdītāja) pienākums ir: ievērot likumus un citus normatīvos aktus, kā arī Pārvaldes norādījumus par mākslas pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu; informēt Pārvaldi par katru bojājumu, kas radies īpašumā (valdījumā) esošajam mākslas piemineklim; laikus informēt Pārvaldi par būvniecības iecerēm un jebkuru saimniecisko darbību, kas pārveido mākslas pieminekli.
 - 1.2. Mākslas pieminekli izmanto tā sākotnējai funkcijai vai kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem vai citiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts mākslas piemineklis.
 - 1.3. Lai nodrošinātu mākslas pieminekļa uzturēšanu un saglabāšanu, īpašniekam (valdītājam) savlaicīgi un regulāri jāveic mākslas pieminekļa vizuālā apskate, lai noskaidrotu iespējamos bojājumus.
 - 1.4. Mākslas pieminekļa uzturēšanu, konservāciju, remontu un restaurāciju veic pieminekļa īpašnieks (valdītājs) par saviem līdzekļiem.
2. Saimnieciskās darbības ierobežojumi:
 - 2.1. Mākslas pieminekļa pārveidošana vai tās oriģinālo daļu aizstāšana ar jaunām daļām pieļaujama tikai tad, ja tā ir labākā iespēja, kā saglabāt mākslas pieminekli, vai arī tad, ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās mākslas pieminekļa vērtība.
 - 2.2. Mākslas pieminekļa konservācijā, remontā un restaurācijā lieto oriģinālam un vēlāku laiku vērtīgiem uzslāņojumiem atbilstošus un ar tiem saderīgus materiālus.
 - 2.3. Ja paredzēti mākslas pieminekļa pārveidošanas darbi, kas rada izmaiņas mākslas pieminekļa saglabājamajās vērtībās, nepieciešams saņemt Pārvaldes atļauju izpētes, konservācijas vai restaurācijas darbiem. Darbus drīkst veikt tikai kompetenta speciālista vadībā, kura kompetenci pamato atbilstošs kvalifikāciju apliecinošs dokuments.
 - 2.4. Pārvalde mākslas pieminekļa īpašniekam (valdītājam) izsniedz darbu atļauju, pamatojoties uz iesniegumu, kurā norādīta paredzamā darbu vieta, apjoms un izpildīšanas veids. Atļauju izsniedz pēc veicamo darbu dokumentācijas (atkarībā no darbu rakstura un apjoma – vizuālās fiksācijas dokumentu, projekta, apraksta un metodikas) izvērtēšanas.
 - 2.5. Par mākslas pieminekļa aizsardzības noteikumu pārkāpšanu var tikt piemērota administratīvā atbildība.
3. Darbības, kuras var veikt bez Pārvaldes atļaujas:
 - 3.1. Kultūras pieminekļa kopšana, uzturēšana un cita saimnieciskā darbība, kas tiek veikta, izmantojot oriģinālam atbilstošus materiālus un tehnoloģiju, nepārveidojot valsts nozīmes mākslas pieminekļa saglabājamās vērtības, negatīvi neietekmējot tā vidi, nesamazinot mākslas pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, negatīvi neietekmē mākslas pieminekļa saglabāšanu.
 - 3.2. Mākslas pieminekļa izpēte, kas tiek veikta fiziski neskarot mākslas pieminekļa saglabājamās vērtības.
4. Citi noteikumi:

- 4.1. Ja īpašnieks atsavina valsts nozīmes mākslas pieminekli, valstij ir pirmpirkuma tiesības. Lēmumu par valsts pirmpirkuma tiesību izmantošanu vai atteikšanos no tām pieņem Pārvalde.
- 4.2. Valsts nozīmes mākslas pieminekli var atsavināt, ja par nodomu to atsavināt īpašnieks ir paziņojis Pārvaldei un nākamais tā īpašnieks ir iepazinies ar Pārvaldes izdoto vispārējo normatīvo aktu valsts nozīmes mākslas pieminekļa izmantošanai un saglabāšanai.
- 4.3. Atsavinot valsts nozīmes mākslas pieminekli īpašnieka pienākums ir nekavējoties ziņot Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestam (<https://goam.fid.gov.lv>) un Pārvaldei par katru neparastu vai aizdomīgu darījumu. Ziņošanas pienākums attiecas arī uz līdzekļiem, kas rada aizdomas, ka tie tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā vai saistīti ar terorisma finansēšanu vai šādu darbību mēģinājumu.

5. Apstrīdēšanas kārtība:

- 5.1. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70.panta pirmo daļu Administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam;
- 5.2. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76.panta pirmo un otro daļu, 77.pantu un 79.panta pirmo daļu Administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Pārvaldes vadītājam, iesniedzot iesniegumu Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē Mazajā Pils ielā 19, Rīgā, LV-1050; pasts@mantojums.lv.

Šo norādījumu apstrīdēšana daļā neaptur to darbību.

22.09.2015. Nr. 14.4 – 07/233

Pārgaujas novada pašvaldībai

“Iktes”, Stalbe, Stalbes pag., Pārgaujas nov.,

LV- 4151

SIA “Ungurmuiža”

“Ungurmiža”, Raiskuma pag., Pārgaujas nov.

LV-4146

NORĀDĪJUMI

par valsts nozīmes mākslas pieminekļa

„Interjera dekoratīvā apdare, griestu veidojums”

valsts aizsardzības Nr.3145,

atrašanās vieta - Pārgaujas novads, Raiskuma pagasts, “Ungurmuiža”

izmantošanu un saglabāšanu

Izdoti, pamatojoties uz likuma

“Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 1., 3. pantu, 5. panta 2. daļu un

Ministru kabineta 2003.gada 26.augusta noteikumu Nr.474

“Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību,

izmantošanu, restaurāciju un vidi

degradējoša objekta statusa piešķiršanu” 45.punktu

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (turpmāk – Inspekcija) Vidzemes reģionālā nodaļa informē, ka Ungurmuižas muižnieka dzīvojamā ēkā esošā **„Interjera dekoratīvā apdare, griestu veidojums”** ir valsts nozīmes mākslas piemineklis ar valsts aizsardzības Nr.3145.

Mākslas piemineklis **„Interjera dekoratīvā apdare, griestu veidojums”** ir iekļauts valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas 1998.gada 29. oktobra rīkojumu Nr.128, kas publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” 1998. gada 15. decembrī.

Interjera dekoratīvā apdare griestu veidojums saglabājies divās telpās: Lielajā un blakus esošajā Mazajā zālē. Dekoru centrā atrodas rozete zvaigznes formā, tai apkārt barokāls ģeometrisks, profilēts ierāmējums. Interjera dekoratīvā apdare datēta ar 18. gadsimta 2. un 3. Ceturksni (zvaigzne) un 19. gadsimta beigām.

Interjera dekoratīvā apdare, griestu veidojums ir oriģināls 18., 19. gs. dzīvojamās ēkas interjera apdares paraugs, kas sniedz priekšstatu par reģiona būvniecības darinājumiem raksturīgo tipoloģiju un dekoratīvi mākslinieciskajiem paņēmieniem, tā **saglabājamās vērtības** ir griestu dekoratīvās detaļas.

2015. gada 13. augustā, veicot pieminekļa aizsardzības stāvokļa pārbaudi, netika konstatēti mākslas pieminekļa aizsardzības prasību pārkāpumi un tā saglabātības stāvoklis vērtējams kā labs.

Likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 1. pantā noteikts, ka kultūras pieminekļi ir kultūrvēsturiskā mantojuma daļa ar vēsturisku, zinātnisku, māksliniecisku vai citādu kultūras vērtību, kuru saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm. Likuma 7. panta 1.daļā paredzēts, ka kultūras pieminekļi var būt fizisko vai juridisko personu īpašumā. Lai līdzsvarotu īpašnieku intereses kultūras pieminekļu izmantošanā un sabiedrības intereses to saglabāšanā, kultūras pieminekļu īpašniekiem ir pienākums ievērot kultūras mantojuma aizsardzības noteikumus, kas ir vispārēji (noteikti normatīvajos aktos) un katra kultūras pieminekļa tipoloģijai, stāvoklim u.c. apstākļiem atbilstoši izstrādāti individuāli noteikumi.

Pamatojoties uz likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 3., 4. pantu, 5. panta otro daļu, 8., 11., 19., 21., 26. pantu, kā arī Ministru kabineta 2003. gada 26. augusta noteikumu Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu” 21., 22., 39., 42., 43., 44., 45., 52., 56. punktu **valsts nozīmes mākslas pieminekļa „Interjera dekoratīvā apdare, griestu veidojums” īpašniekam ir saistoši šādi norādījumi:**

1. Mākslas pieminekli ir aizliegts bojāt vai iznīcināt.
2. Īpašnieka pienākums ir nodrošināt tā īpašumā esošā mākslas pieminekļa drošību, uzturēšanu un saglabāšanu.
3. **Mākslas pieminekļu konservācija un restaurācija veicama tikai kompetenta speciālista vadībā, pēc saskaņošanas ar Inspekciju un rakstveida atļaujas saņemšanas.**
4. Mākslas pieminekļa izpēti ar metodēm, kuras var to pārveidot, drīkst uzsākt tikai pēc Inspekcijas rakstveida atļaujas saņemšanas.
5. Veicot pieminekļa kopšanas darbus, aizliegts izmantot pieminekli bojājošus ķīmiskus un abrazīvus materiālus un darba rīkus. Nepieciešamības gadījumā par mākslas pieminekļa kopšanas un uzturēšanas jautājumiem konsultēties ar Inspekcijas speciālistiem.
6. Telpā, kur atrodas mākslas pieminekļi, iespēju robežās jānodrošina piemēroti apstākļi. Jāizvairās no krasām gaisa relatīvā mitruma un temperatūras svārstībām.
7. Bez saskaņošanas ar Inspekciju nav pieļaujama mākslas pieminekļa pārvešana un atrašanās adreses maiņa.
8. Ja īpašnieks atsavina valsts nozīmes kultūras pieminekli, valstij ir pirkuma tiesības. Lēmumu par valsts pirkuma tiesību izmantošanu vai atteikšanos no tām pieņem Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Mākslas pieminekļa atsavināšana var notikt, ja par nodomu to atsavināt īpašnieks rakstiski ir informējis Inspekciju, Inspekcijas Vidzemes reģionālās nodaļas inspektors ir apsekojis atsavināmo pieminekli un nākamajam tā īpašniekam ir nosūtīti norādījumi par šā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu.

9. Lai realizētu valsts kontroli kultūras pieminekļu aizsardzībā, Inspekcijas darbiniekiem nodrošināma brīva pieeja mākslas piemineklim.
10. **Īpašnieka pienākums ir informēt Inspekciju par katru bojājumu, kas radies īpašumā esošajam mākslas piemineklim.** Par mākslas pieminekļa bojāšanu, iznīcināšanu vai zādzību nekavējoties ziņot Inspekcijas Vidzemes reģionālajai nodaļai (tālr. 64123834, mob. tālr. 26634037, e-pasts vidzeme@mantojums.lv) un Valsts policijai.
11. Īpašnieka pienākums ir ievērot likumā „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, normatīvajos aktos un šajos norādījumos noteiktās prasības par mākslas pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu.

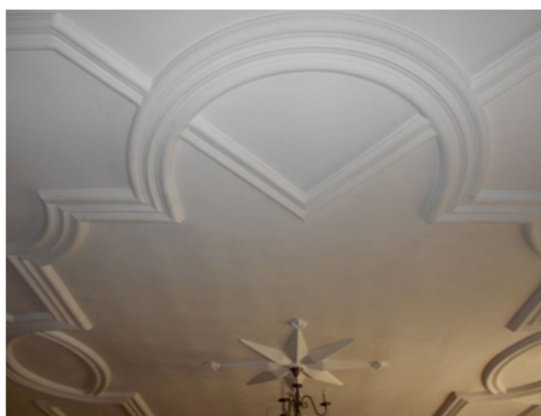
Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo un otro daļu, 77.pantu un 79.panta pirmo daļu, kā arī Ministru kabineta 2004.gada 9.novembra noteikumu Nr.916 “Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nolikums” 11.punktu, šie norādījumi stājas spēkā ar brīdi, kad tiek paziņoti adresātam un ir apstrīdami mēneša laikā, iesniedzot iesniegumu Inspekcijas vadītājam (Rīgā, M. Pils ielā 19, LV - 1050).

Norādījumi sagatavoti divos eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie īpašnieka (valdītāja), otrs – Inspekcijā.

Pielikumā: 13.08. 2015. Foto fiksācija uz 1 lpp.

Pielikums
Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas
Vidzemes reģionālās nodaļas
22.09.2015. norādījumiem Nr. 14.4 – 07/233

Foto fiksācija
Interjera dekoratīvā apdare, griestu veidojums (valsts aizsardzības Nr.3145).
atrašanās vieta –Ungurmuižas muižnieka dzīvojamā ēkā

1.att. Griestu veidojums Lielā zālē
Kadra Nr. JPG336

2.att. Griestu veidojums Mazā zālē
Kadra Nr. JPG340

Foto – S. Ziediņa, 13.08.2015.

Pielikums Nr.6

CFLA projekta “Gauja laika lokos” realizācijas pēcuzraudzības perioda nosacījumi un atskaišu
iesniegšanas grafiks.